

Všimněte si, jak se postupně mění obal věže!

Na původní anténní věži jsou instalovány komunikační prostředky pro šíření signálu komerčního vysílání do obou zemí

Současná podoba stanoviště Dyleň se zachovalou dvojitou signální stěnou.

Dyleň

(Toto je druhý díl popisu průzkumného stanoviště, první část naleznete [zde](#))

Jak vypadá dnešní Dyleň na snímku z větší výšky, se můžete opět podívat na [Manfredově webu](#). Abych neopakoval jenom jeho snímky, stáhnul jsem pro vás jeden i s komentářem z našeho mapového serveru týmu Geodis-Seznam.cz.

Díváte se na satelitní snímek stanoviště Dyleň s maximální rozlišovací schopností, která je veřejně přístupná (tj. O. 4 metru). Z pravé strany do objektu vchází vstupní cesta, šikmá čára v levé části snímku je bývalá signální stěna. Státní hranice jde ještě více vlevo od ní a na snímku už není vidět.

Obr. – ortofoto stanoviště Dyleň (2005 - [německé podklady](#))

ZNÁMÉ LETECKÉ INCIDENTY V OBLASTI DYLENĚ

Na podzim 1959 československá PVOS čelila v západních Čechách dalším letounům po ztrátě orientace.

Dne 22. 10. 1959 na letišti Memmingen do kabin dvou strojů F-84F Thunderstreak usedli piloti ppor. Rolf HOFMAN a štábní ppor. Helmut KRAUS, příslušníci JaboG 34 "Algäu" obnovené německé Luftwaffe. Jejich úkolem bylo provést navigační let za ZPP (ztížených povětrnostních podmínek) ve výši 11 000-12 000 m. Stroje s označením DD-107 a DD-108 se odlepily v Memmingenu v 09:16 hod. a nasadily kurz na plánovanou trať. Přibližně v polovině této trati u Frankfurtu nad Mohanem došlo k poruše kyslíkové soustavy u stroje ppor. HOFMANNA. Ppor. KRAUS ihned nařídil klesat do 7 000 m a oba letci se chystali nasadit podle domácího radiomajáku kurz do Memmingenu. Shodou okolností se ale poblíž místa jejich letu nacházel radiomaják v Grafenwöhr, který patřil americkému letectvu operujícímu v příhraniční oblasti Bavorska a vysílal na zcela stejné frekvenci jako Memmingenská radiostanice. Díky letu v mracích se museli spoléhat na údaje z radiokompasu, takže v momentě, kdy jim signalizoval přelet "domácího" radiomajáku, zatočili do rutinního okruhu před přistáním. Přitom ani jeden z pilotů netušil, že sestupují směrem k zalesněným hvozduům Šumavy přímo za "železnou oponu." Svou roli v tom sehrálo i vysazení radiostanice ppor. HOFMANA.

V tu dobu již byla plně aktivována PVOS v západních Čechách, která sledovala oba stroje od 10:07 hod. V 10:16 hod. odstartoval příslušník 5. slp z Plzně-Líní kpt. Bohumil POLÁK na Migu-19P a operátor velitelského stanoviště 5. slp jej vedl "přehrazovat" směrem k předpokládanému letu obou potencionálních narušitelů do prostoru východně od Karlových Varů.

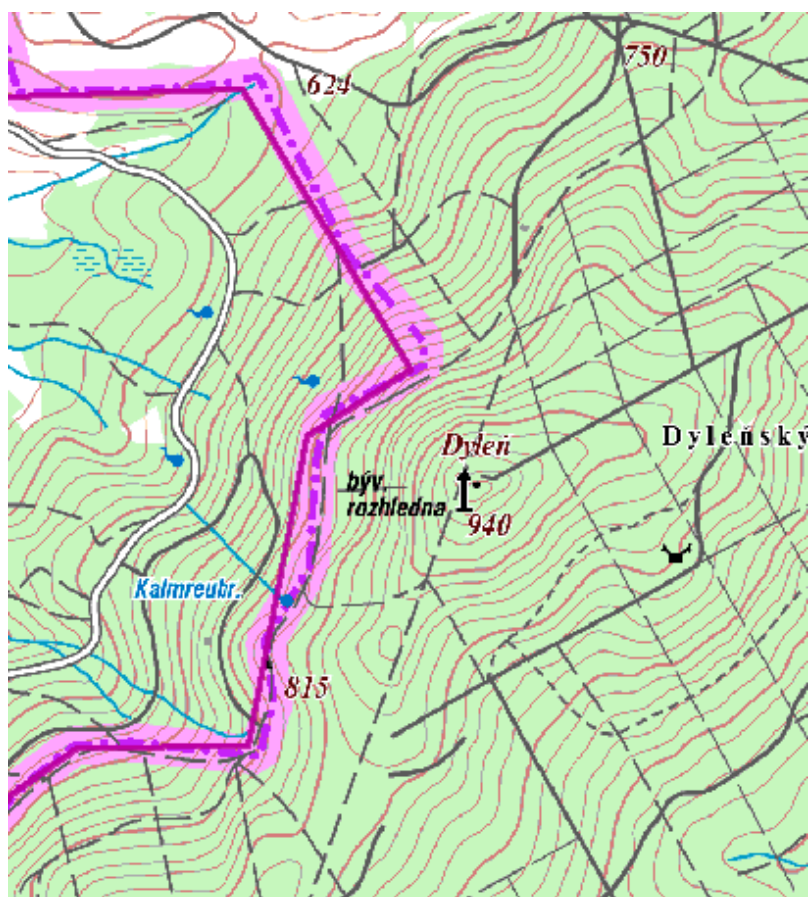
Bližší k hranicím nemohl vlastního stíhače vést, protože atmosférické poruchy silně rušily radiolokátor P-20 v Dobřanech, který jediný mohl být k navedení použit. Vzhledem k tomu, že cíle byly dva, povolal operátor ještě příslušníka 1. slp z Českých Budějovic kpt. Emila PTÁČKA. Ten již byl se svým Migem-17PF ve vzduchu a "přehrazoval" proti jinému cíli, který se nacházel na druhé straně hranice.

"Čáru" překročili v 10:24 hod. 15 km Z od Mariánských Lázní ve výši cca. 5 500 m a operátor PVOS na to reagoval tím, že zvedl hotovostního pilota 11. slp kpt. BRUNCLÍKA ze Žatce. Ten letěl také na Migu-17PF a s dvojicí F-84F se minul pouze o cca. 4 min.

Obr. – ortofoto stanoviště Dyleň (2006 – [české podklady](#))

Jde o ortofotografii stanoviště, dosažitelnou cestou služby mapových serverů [Bayern Viewer](#) a [T-Map](#), – krásná ukázka dnešní moderní geografie. Pokud opravdu jedete cyklostezky v pohraničí, vřele doporučuji se s těmito weby naučit dělat, umí se totiž i přepínat z režimu orto do vrstevnic s velmi podrobným rozlišením.....

Oba Thunderstreaky pokračovaly v domnělém okruhu okolo Memmingenu, v 10:27 hod. se u Sokolova otočily o 180 stupňů zpět a v 10:29 hod. byly opět v Bavorsku. Letouny však stále pokračovaly v klesání a po dotočení okruhu se vracely zpět do ČSSR.

Tentokrát již v hustých mracích, s nulovou dohledností a sněhovými přeháňkami, zachytili postupně oba F-84F o stromy a zřítily se **poblíž Dyleně** nedaleko místa, kde narušily vzdušný prostor o 9 minut dříve. Šťěstěna však oba Němce neopustila. Podařilo se jim včas stroje opustit na vystřelovacích sedačkách a oba byli zadrženi hlídkami Pohraniční stráže a posléze vyslýcháni. Německé straně byl sdělen fakt, že oba havárii přežili, až 14. 11. 1959. Ještě týden předtím naše strana na přímý německý dotaz oznámila, že o osudu pilotů nemá žádných zpráv! Důvodem bylo snažení vojenské rozvědky, přimět oba piloty ke spolupráci. Ovšem ani jeden z nich na tuto nabídku nepřistoupil, takže nakonec byli formálně vyhoštěni a 2. 12. 1959 se vrátili zpět do SRN.

Německá strana se oficiálně omluvila a uhradila požadovanou škodu ve výši 711 140,- Kč.

(Podrobnosti například [zde](#)). Tato příhoda je zaznamenána i v [mariánskolázeňské Hamelice](#).

Ještě jednou připomínám, že okolo stanoviště Dyleň je jedna z nejvíce zachovalých bývalých signálních stěn – v originálním, dvojitém provedení. Místo už sice zarůstá vegetací, ale pořád je v terénu viditelná.

Takto byla zabezpečena všechna stanoviště na státní hranici.

**Obr. – ukázka stavu bývalé signální stěny na stanovišti Dyleň. (2005).
V současnosti funguje už jen jako mechanický plot bez elektroniky.**

PŘESHraniČNÍ PRŮZKUM STANOVIŠTĚ DYLEŇ JAKO ZKOUŠKA PROTIVZDUŠNÉ OCHRANY STÁTU

V září 1988 se dokončila instalace nové věže zařízení na kopci Dyleň. Dyleň byl spolu s dalšími pozorovacími body (Cheb, Zvon, Havran, Poledník) umístěn těsně vedle státní hranice. Odtud se monitorovalo celé spektrum signálů přicházející ze západní Evropy. No a o ně se samozřejmě zajímal i "nepřítel".

Proto došlo k následujícímu. Byl vyprovokován vzlet hotovostního vrtulníku Mi-24V z [Křížence](#) směrem k Chebu.

Tam se těsně vedle hranice pohyboval vrtulník.

Po chvíli startoval druhý vrtulník Mi-24V z [Křížence](#) na cíl v prostoru **jídně Dyleně**.

A najednou se z bavorského vnitrozemí přihnala **k Dyleni** přizemním letem Cobra.

Během snad půl minuty obletěla pozorovatelnu a vyfotila jak zařízení tak i skupinu užaslých důstojníků.

Naváděcí stanoviště č.2 Stod okamžitě vydalo pokyny oběma vrtulníkům maximální rychlostí se přesunout **k Dyleni** a zapnout zbraně. Samozřejmě jsme přiletěli pozdě.

(zdroj – [Vrtulník.cz](#))

Pokud se k Dyleni blížíte od Chebu přes Mýtinu, nemůžete při cestě nahoru vynechat budovu bývalé PS roty, dnes opuštěnou, vykradenou a značně zdevastovanou.

Obr. – takto zdevastované v roce 2005 vypadá bývalá pohraniční rota pod Dyleni

Obr. – pohled západním směrem

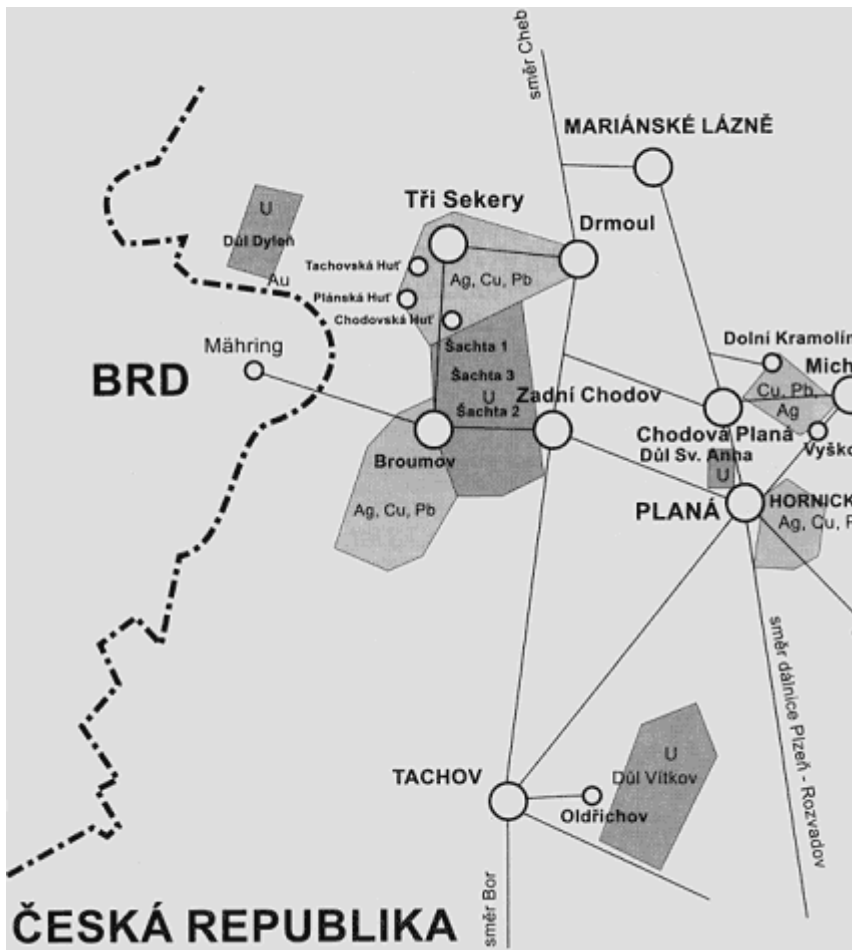
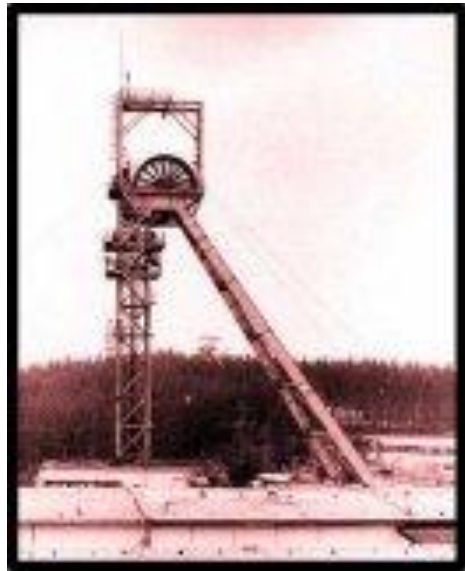

Obr. – stav stanoviště Dyleň v roce 2005, kdy už je majetkem rádia Egrensis.

Těžba uranu poblíž Dyleň

Uranové ložisko Dyleň bylo objeveno automobilovým gamaprofilováním v roce 1964. Na hlavní rudní čočce byl založen povrchový lom a nedaleko něj šachta č. 73, která byla později nazvána jáma D1. V hloubce 69,6 m. pod povrchem bylo vyraženo průzkumové 1. patro. Tyto práce provedl geologický průzkum uranového průmyslu Příbram.

Těžba uranu poblíž vrchu Dyleň

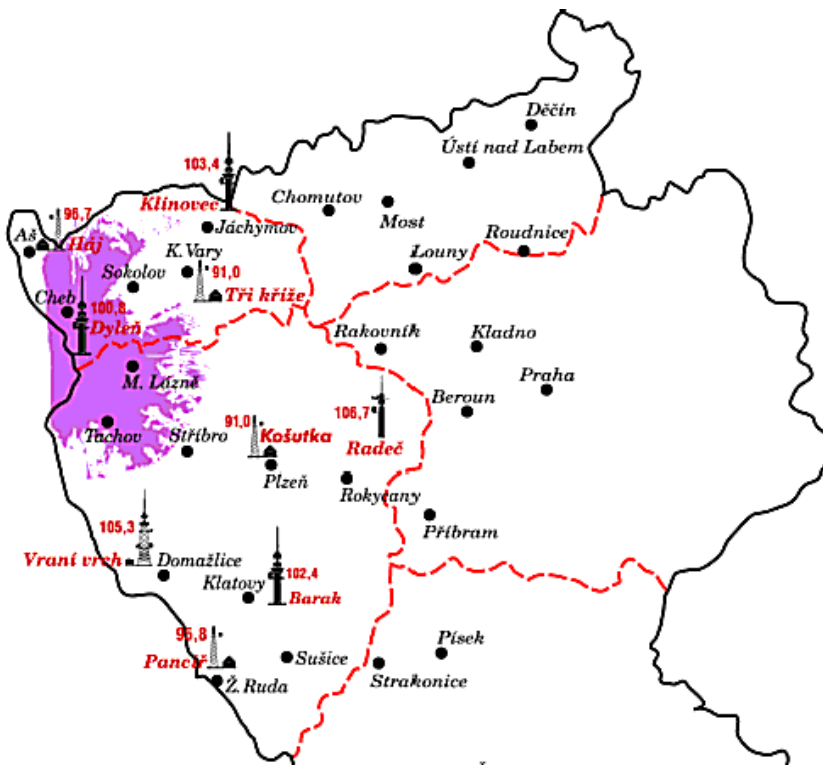
1.5.1966 bylo ložisko předáno těžebnímu podniku UDZČ. Důl byl otevřen jámou D1 o hloubce 1003,7m. a jámou DII. hlubokou 1258,4m. Rozfáráno bylo 18 pater, z nichž nejspodnější 22. patro bylo v hloubce 1226,0m. Nejrozfáranější bylo páté patro v hloubce 264m. Ložisko je zde prozkoumáno do délky 1450m. a šířky 1260m.

Dobývání bylo prováděno především výstupkovou metodou se základkou a tzv. otevřenou komorou. Celkem bylo při dobývacích pracích vylomeno 421 592 metrů krychlových horniny. Bylo vytěženo 786 706 tun rudniny, která při obsahu 0,140% poskytla 1 121,0 tun kovu.

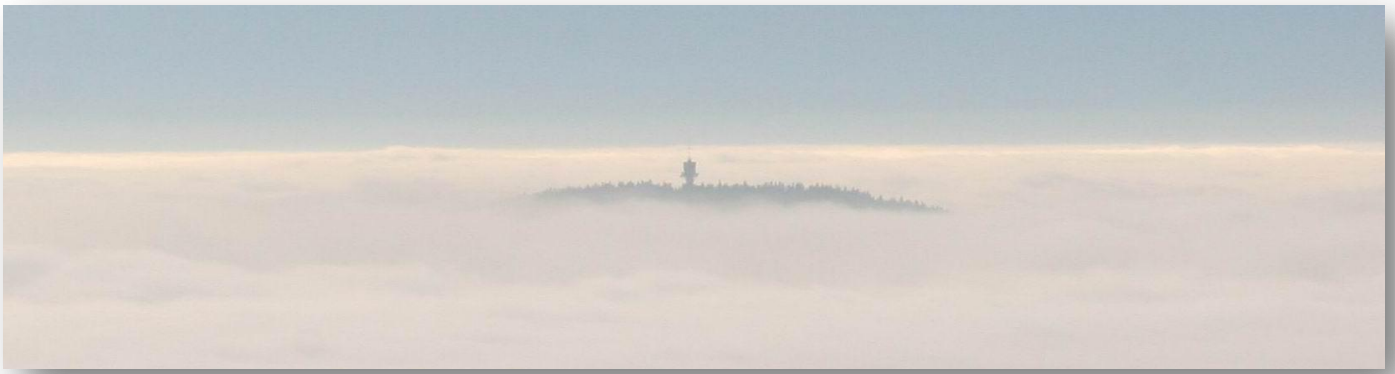
Na dole bylo odvrtno celkem 130 280,7m. vrtů, vyraženo 28 242,1m. horizontálních děl a 13 774,5 m jam a komínů.

V době provozu důl zaměstnával cca 100-150 lidí. Horníci pracovali za plotem v hraničním pásmu pod dozorem PS. Dobývání bylo ukončeno k 31.8.1991 v souvislosti s útlumem těžby uranu.

Více odkazů k těžbě uranu hledejte např. na stránkách [Hornického muzea Planá](#), nebo [Hamelice](#).

Dosah signálu Českého rozhlasu z Dyleň

Vrchol Dýleně během inverze zimy přelomu roku 2007/2008
(foto: Martin Kučera) – kliknutím se zobrazí plná velikost

TITLE:

Železná opona jako bojiště elektronické války

Práce je nedílnou součástí webu
<http://www.iron-curtain.info>

AUTHOR:

© 1999 – 2006 ing. Václav ILČÍK

**CONTENT LANGUAGE:
COPYRIGHT:**

Czech (cz)

Zapomenutá elektronická válka v okolí železné opony

DESCRIPTION:

Rádiový a radiotechnický průzkum na železné oponě i za ní

KEYWORDS cz:

železná opona, státní hranice, PS, Pohraniční stráž, signálka, vojenské věže, vidové hlásky, pátrače, historie železné opony, budování železné opony, ochrana státní hranice, ostnatý drát, Čerchov, Dyleň, Rozsocha, Tišina, Havran, Zvon, Poledník, Kříženec, Šumava, Tišina, Český les, Hazlov, Lesná, Milíře, zámek Zbiroh, četnické letecké hlídky, průzkumná stanoviště, SIGINT, ELOKA, Ramona, Tamara, Kopáč, Věra, KRTP, KRTP-86, KRTP-91, KRTP-81, Borap, Kolčuga, SDR, PLSS, ERA, HTT Tesla Pardubice, pasivní radar, radiolokace, tichá spolupráce, život za dráty, pozemní průzkumná stanoviště, vrtulníky na hranici, SR-71, Mig-25, zpravodajská správa, studená válka, OSH, EZOH, útky, dezerce, ostnatý drát, odposlech, greenway, incidenty, elektronický boj, REB, TDOA, časově hyperbolická metoda

KEYWORDS en:

iron curtain, border, barbed fence, behind the iron curtain, iron border, 2ACR, passive radar, LAPAS, PLSS, ELINT, SIGINT, iron curtain history, lost border, iron curtain road, cold war, bicycle greenway, KRTP, Vera, Tamara, Trash Bin, Trash Can, Ramona, Soft Ball, Borap, PRP-1, Kopac, ECCM, TDOA, reconnaissance, COMMUNICATIONS INTELLIGENCE, COMINT, NO MEN'S LAND, Commie Horde, Mi-24 Hind, White Elephant

KEYWORDS de:

eloka, turm, funk, grenze, Mfs, Schneeberg, Elektronische Kampfführung, Peil, Peilbasis, Elektronische Unterstützungsmaßnahmen, LAPAS, Elektronische Gegenmaßnahmen, Elektronische Schutzmaßnahmen, horchdienst, Hoher Bogen, Grosser Arber, Grosser Kornberg, Grosser Osser, Fernmeldesektor, Fernmeldeskorturm, Grossen Kornberg, Grossenbrode,

PHRASE cz:

Jak bojoval Západ s Východem na frontě elektronické války. Státem podporovaná špionáž území potenciálního protivníka. Život v okolí železné opony. Neprostupná státní hranice, hlídané Pohraniční stráží. Železná opona – stavba, historie, použití. Systém střežení státní hranice. Vojenské síly a prostředky, dislokované v bezprostředním okolí železné opony. Pohraniční stráž. Lehký obrněný pluk. Průzkumné jednotky. Útvary zvláštního určení ZU. Obrněná brigáda. Jednotky REB. Stacionární stanoviště. Hlásky. Signálový průzkum. Technika rádiového a radiotechnického průzkumu. Monitorovací přijímače. Vrtulníky na železné oponě. Průzkumná letadla.

PHRASE en:

Iron curtain project. SIGINT, COMINT, ELINT, RADINT, OSINT, ACINT, EPM, ECCM. MASINT, Redcatchers. Radio Intelligence.

Tento text vznikl přibližně v průběhu 7 let. Jestliže máte pocit, že jsou tam faktické chyby, neváhejte mne kontaktovat – nikdo není neomylný.

Autor nikdy nebyl členem žádné politické strany a jeho práce nemá být oslavou komunistické strany, dřívějšího politického zřízení či železné opony jako takové.

Reálie odpovídají době přibližně od poloviny osmdesátých let do konce železné opony.

Všechny materiály pochází z veřejně dostupných zdrojů a jsou – pokud možno – citovány. V některých případech se mi nepodařilo autora vypátrat, resp. nereagoval na moje žádosti.

Autor

